

חידון לסיכום הפרק

1. איזה איסור נלמד מהפסוק "מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק"?

- א. איסור שקר בעדות בלבד
- ב. חובה להתרחק משקר, אפילו באופן עקיף
- ג. איסור הונאה במסחר
- ד. החובה על אדם לעמוד בדיבורו

2. מהו "מחוסר אמנה"?

- א. אדם שמשקר בעדותו בבית הדין
- ב. אדם שאינו עומד בדיבורו, גם אם הדבר אינו אסור מבחינה משפטית
- ג. אדם שמשקר באופן קבוע ואין להאמין לו
- ד. אדם שאינו מקיים את כללי הצדק במסחר

3. אדם החליט בינו ובין עצמו לעשות דבר טוב מסוים בענייני מצווה או בין אדם לחברו, ואז התחרט. האם מותר לו לחזור בו?

- א. אסור מדאורייתא, מדין "מִדְּבַר שֶׁקֶר תִּרְחֹק"
- ב. אסור מדרבנן, כפי שדרשו מהפסוק "וְהִין צֶדֶק יִהְיֶה לָכֶם"
- ג. מותר, אך ממידת חסידות ראוי שלא יעשה זאת
- ד. מותר לחלוטין ואין להחמיר בעניין זה

4. מהו "הנימוק החברתי" לחשיבות אמירת אמת?

- א. בלי אמון בין אנשים, החברה אינה יכולה להתקיים
- ב. אמירת אמת מחזקת את הקשר של האדם עם הקדוש ברוך הוא
- ג. השקר יוצר פער בין האדם לעצמו
- ד. האמת מחזקת את כוחו של האדם בעולם

5. מה מהבאים הוא מקרה שבו מותר "לשנות מפני השלום"?

- א. כאשר האדם מרגיש שלא נוח לו לומר את האמת
- ב. כאשר מטרת השינוי היא למנוע פגיעה או להשכיח שלום
- ג. כאשר מדובר בשקר שאינו פוגע באדם אחר
- ד. כאשר ישנו רווח כלכלי גדול יותר באי־אמירת האמת

6. אדם סיכם עם אדם אחר למכור לו רכב במחיר מסוים, אך קיבל הצעה גבוהה יותר. האם מותר לו לחזור בו?

- א. לא, כי הוא מחויב בדיבורו
- ב. כן, כי אין חוזה כתוב
- ג. כן, אם העסקה עם הראשון טרם נסגרה
- ד. רק אם הלקוח הראשון מסכים

7. אדם נשאל על ידי החברים שלו על מצבו הרפואי, אך רוצה להסתיר אותו. האם מותר לו לשנות?

- א. כן, בעניינים אישיים מוצנעים מותר לשנות
- ב. לא, תמיד יש לומר את האמת
- ג. כן, אם זה נוגע רק אליו
- ד. לא, רק רופא יכול להסתיר מידע כזה

8. אדם אחר חושב שעשיתי לו טובה, אך זה לא נכון. האם זו "גנבת דעת"?

- א. אם לא יצרתי את הרושם הזה בעצמי, זו אינה גנבת דעת
- ב. כן, זו ההגדרה המדויקת של "גנבת דעת"
- ג. כן, אך מותר לשנות מפני השלום
- ד. לא, מכיוון שעשיתי זאת לכבודו

9. איתי נכנס לאוטובוס ושאל את הנהג "מה שלומך", בלי שהוא באמת התעניין בכך. האם איתי עבר על "גנבת דעת"?

- א. כן, כי הנהג חושב שלאיתי באמת אכפת ממנו באופן אישי
- ב. כן, כי זו חריגה מהמוסכמות החברתיות והיא יוצרת תחושת חברות
- ג. לא, מכיוון שהוא שינה מפני השלום
- ד. לא, מכיוון שזו פעולה רגילה שנעשית מתוך נימוס והיא אינה מבטאת קרבה

10. האם מותר להזמין אדם בלי לרצות שהוא באמת ייענה להזמנה?

- א. אסור, מכיוון שזו גנבת דעת
- ב. מותר, אם המזמין מזמין שוב ושוב
- ג. אסור, אם ההזמנה סתמית ונימוסית בלבד
- ד. מותר, אם ההזמנה נעשית כדי לכבד את האדם המוזמן